

BIJLAGE 1

TOELICHTING AKKOORD MEDEOVERHEDEN

GEMEENTEN

Staatssecretaris Bijleveld van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW) aanvullende afspraken gemaakt op de bestaande Bestuursakkoorden. Daarin zijn de partijen het eens geworden over de gevolgen van de economische situatie en van het aanvullende beleidsakkoord van het kabinet voor de onderlinge financiële verhoudingen.

Om te bevorderen dat alle partijen weten waar ze aan toe zijn in deze onzekere tijden, zijn partijen een reeks van nominale uitkeringen voor het Gemeente fonds overeengekomen voor de periode 2009-2011. Deze afspraken vervangen de gangbare vaststelling van de bedragen (gelijk de trap op en gelijk de trap af). Die vaststelling is onder de huidige omstandigheden onhoudbaar en daarom tijdelijk buiten werking gesteld.

Tabel 1: Financiële gevolgen akkoord Gemeenten

<i>Bedragen x € miljoen</i>	2008	2009	2010	2011
Nominaal accres (%)	6,49%	5,88%	0,48%	0,48%
Reëel accres (%)	3,66%	4,54%	0%	0%
Nominaal accres (€)	882	866	75	74
Cumulatief Nominaal Accres (€)	882	1.748	1.823	1.897
Reëel accres (€)	498	668	0	0
Cumulatief reëel accres (€)	498	1.166	1.166	1.166
Incidentele verhoging accres		90	90	
Wabo-dossier		22		
<i>Niveau Bestuursakkoord Gemeenten</i>				1.091
<i>Cumulatief Reëel Accres Gemeenten</i>				1.166
Vershil t.o.v. BA				75

TOELICHTING BIJ TABEL FINANCIËLE GEVOLGEN

- Gemeenten ontvangen in 2009 het reële accres zoals dat bekend is gemaakt in de Septembercirculaire 2008 (4,54%). Het bijbehorende nominale accrespercentage bedraagt 5,88% en dit betekent een accres van € 866 miljoen.
- Voor de jaren 2010 en 2011 wordt het reële accres op 0% gesteld, de bijbehorende nominale accessen bedragen respectievelijk € 75 miljoen en € 74 miljoen. Het nominale accres voor de jaren 2009-2011 ligt daarmee vast.
- Er wordt voor de periode 2009-2011 niet meer gewerkt met een behoedzaamheidsreserve, en er zal over 2009-2011 geen nacalculatie plaatsvinden. De afschaffing van de behoedzaamheidsreserve zal per juni 2009 in de bevoorschotting worden verwerkt.
- Gemeenten ontvangen een incidentele bijdrage van € 90 miljoen in zowel 2009 als 2010.
- Gemeenten ontvangen in 2009 € 22 miljoen compensatie voor invoeringskosten van de WABO.
- Ten aanzien van het Wmo-budget 2010 heeft het SCP een bindend advies uitgebracht om de onderuitputting ad € 257 mln. af te romen. Overeengekomen is dat gemeenten - in afwijking van het bindend SCP-advies - de volledige € 257 mln. mogen behouden, dat daarmee de weglek is geregeld, evenals de dekking voor onder meer de prijsontwikkeling en het wetsvoorstel alfahulpen. Voor het budget 2010 vindt geen nacalculatie meer plaats. Daarenboven ontvangen de gemeenten in 2009 € 29 mln. incidenteel voor de weglek.

TOELICHTING OVERIG

- Op termijn zal het Rijk volledig verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Concreet betekent het dat alle gemeenten uittreden voor nieuwe garanties vanaf 2011. De achtervangpositie van gemeenten voor bestaande NHG-hypotheek blijft bestaan.
- Verder is afgesproken dat het kabinet nader in overleg zal treden met medeoverheden over de invulling van onderdelen van het stimuleringspakket van het kabinet. Bepaalde onderdelen uit het pakket komen ten goede aan gemeenten en/of provincies. Dit geldt bijvoorbeeld voor het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) en Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS), de renovatie en bouw van schoolgebouwen in gemeenten, schuldhulpverlening, jeugdwerkloosheid en extra investeringen in het ruimtelijke domein.
- Deze gezamenlijke afspraken worden mede gemaakt in de aanname dat het financiële effect van het aanvullend beleidsakkoord voor de medeoverheden in

2009 en 2010 beperkt blijven. Indien hiervan afgeweken wordt, zullen de departementen in overleg treden met de medeoverheden.

- Om medeoverheden tegemoet te komen bij het treffen van eigen stimuleringsmaatregelen, krijgen ze tijdelijk extra ruimte voor hun EMU-tekorten. Normaal is het EMU-tekort begrensd op 0,5 procent van het Bruto Binnenlands Product. Voor 2009 is dat 0,6 procent geworden en voor 2010 0,7 procent. Bovendien zal het kabinet geen maatregelen treffen als het saldo in 2009 onverhoopt boven de EMU-grens uitkomt.
- Medeoverheden proberen een stijging van lokale lasten in 2009 en 2010 te vermijden. Gemeenten zetten zich juist nu in om de regeldruk verder te verminderen.
- In het Bofv van voorjaar 2011 zal worden gezien of er voor 2011 sprake is van een sterke afwijking van de netto rijksuitgaven ten opzichte van het Aanvullend Beleidsakkoord. Alsdan zal er een bestuurlijke weging plaatsvinden over de mate waarin met een eventuele (negatieve danwel positieve) afwijking wordt omgegaan.
- Voorafgaand aan een nieuwe kabinetsperiode wordt de normeringssystematiek en de tijdelijke afwijking geëvalueerd in samenwerking met het IPO en de VNG. Tenzij de evaluatie anders uitwijst zal de normeringssystematiek met ingang van 2012 weer worden toegepast.
- Een uitgebreide en volledige toelichting zal opgenomen worden in de Meicirculaire 2009 en de Voorjaarsnota 2009.